ЕУРАЗИЯ
ҰЛТТЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТҰҢҒЫШ ПРЕЗИДЕНТІ - ЕЛБАСЫНЫҢ ҚОРЫ

«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ – 2017»
студенттер мен жас ғалымдардың
XII Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XII Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ – 2017»

PROCEEDINGS
of the XII International Scientific Conference
for students and young scholars
«SCIENCE AND EDUCATION - 2017»

14th April 2017, Astana

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

«Ғылым және білім - 2017»
студенттер мен жас ғалымдардың
XII Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XII Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2017»

PROCEEDINGS
of the XII International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2017»

2017 жыл 14 сәуір

Астана

УДК 378

ББК 74.58
Ғ 96

Ғ 96
«Ғылым және білім – 2017» студенттер мен жас ғалымдардың XII Халықаралық ғылыми конференциясы = The XII International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2017» = XII Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2017». – Астана: http://www.enu.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/, 2017. – 7466 стр. (қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-827-6

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 378

ББК 74.58

ISBN 978-9965-31-827-6

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2017

Законодательство Республики Беларусь / Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2017.
2. Об органах внутренних дел [Электронный ресурс] : Закон Респ. Беларусь, 17 июля 2007 г., № 263-З : в ред. от 19 июля 2016 г., № 408-З // ЭТАЛОН. Законодательство Республики Беларусь / Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Минск, 2017.
3. Министерство внутренних дел Республики Беларусь [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://mvd.gov.by/. – Дата доступа: 01.03.2017.
4. Крагилева (Казакова), В.Б. Общие меры предупреждения профессиональной преступности / В.Б. Крагилева (Казакова) // Борьба с преступностью : теория и практика [Электронный ресурс] : тезисы докладов III Международной научно-практической конференции (Могилев, 20 марта 2015 года) / Мин-во М-во внутр. дел Респ. Беларусь, учреждение образования «Могилевский институт Министерства внутренних дел Республики Беларусь» ; редкол.: Ю. П. Шкаплеров (отв. ред.) [и др.]. – Могилев : Могилев.институт МВД, 2015. – 1 электрон. опт. диск (CD-R).

УДК 343.264

ЭКСТРАДИЦИЯНЫҢ ҚЫЛМЫСТЫҚ ПРОЦЕСТІК МӘСЕЛЕЛЕРІ

Қалибеков Кенесары Бауыржанұлы
2pacshak@mail.ru
Л.Н. Гумилева атындағы ЕҰУ, Астана, Қазақстан
Ғылыми жетекші – М.Б. Мұратханова

Бәрімізге белгілі, экстрадиция туралы ең алғашқы екі жақты шарт отыз үш ғасыр бұрын мысыр перғауыны II Рамзеспен Хетт тайпалары арасында шамамен б.з.д 1259 жылы бекітілді. Тарихшылар бұл шартты «Кадештік шарт» деп те атайды. Аталмыш шартты басты мәселесі екі мемелекеттің бір-біріне қашқын қылмыскерлерді ғана емес, сонымен қатар билікке қарсы шыққан тұлғаларды ұстап беру болды. Аталған шарттың түпнегізі Карнакта орналасса, ал Хеттік түпнегізі 1916 жылы Хаттустағы хетт патшаларының сарайында жүргізілген археологиялық қазбалар кезінде табылып, қазір Нью-Йорк қаласындағы БҰҰ штаб-пәтерінде орналасқан.

Экстрадицияға қатысты жасалған әрекеттердің тарихының сонау үш мың жыл ұзақтығына қарамастан қылмыскерлер саны қатты артпады. Өйткені бұрындары аталмыш екі жақты шартта қылмыскермен жасалған бүкіл қылмыстары көрсетілсе, ал кейінрек бұл ақпаратты тек белгілі бір жазаны өтеу мерзімінің өтуінен кейін ғана көрсетіледі. Тағыда бір үлкен мәселе ол саяси қылмыскерлердің экстрадиялануға жатпауы. Осы мәселе экстрадиция институтының дамуына үлкен кедергісін тигізеді.

КСРО ыдырағаннан кейін әрбір тәуелсіз мемлкеттің әлеуметтік-экономикалық және мемлкеттік-құқықтық тұрғыда көптеген мәселелер пайда болды. Өткен ғасырдың тоқсаныншы жылдары криминалды топтардың әсері күшейе бастады. Бұл жағдай трансұлттық қылмыстық қоғамдастықтың белсенді әрекеттеріне жол ашты. Қылмыстық топтар қаржы-банктік салаға жағымсыз әсерін тигізе бастады, көлеңкелі капиталдардың құрылуын қадағалады, кейбір топтар мемлекеттік органдардың қызметіне араласып өз мүдделерін орнатты. Глобализациялану мақсатында халықаралық тұрғыда халықаралық қылмыстылықпен күресу басты жарамды идея болып табылды. Осыған байлаынсты экстрадиция институты туралы келесідей кішігірім ақпарат анықталды. Басқа мемлекеттің аумағында қылмыс жасаған Қазақстан Республикасының азаматтарын, егер халықаралық шартта өзгеше белгіленбесе, сол мемлекетке ұстап беруге болмайды.Қазақстан Республикасының шегінен тыс жерлерде қылмыс жасаған және Қазақстан Республикасының аумағында жүрген шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдар Қазақстан Республикасының

халықаралық шартына сәйкес қылмыстық жауапқа тарту немесе жазасын өтеу үшін шет мемлекетке ұстап берілуі мүмкін.

Қылмыс жасаған адамды ұстап беру немесе қылмыстық қудалауды жүргізу 1993 жылғы 22 қаңтардағы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету және құқықтық қатынастар туралы Минск Конвенциясымен реттеледі. Осы Конвенцияның 56-бабына сәйкес, қылмыстық жауаптылыққа тарту немесе үкімді орындауды іске асыру үшін Конвенцияға қатысушы мемлекеттер өзара сұрау салулар бойынша бір-біріне өздерінің аумағындағы қылмыс жасаған адамдарды ұстап беруге міндеттеніп, келісімге келді. Ұстап беру сұрау салған және сұрау салынған жақтың заңы бойынша жазалануға жататын және жылдан кем емес мерзімге бас бостандығынан айыру жазасы немесе қылмыстық жауаптылыққа тартылған жағдайда неғұрлым ауыр жаза көзделген әрекеттер жасалғанда жүргізіледі.

Егер ұстап беру, үкімді орындауды іске асырумен байланысты болса — бас бостандығынан айыруға соттау 6 айдан кем болмауы керек немесе ауыр жаза көзделуі қажет. Қылмыскер сұрау салынған (сұрату жасалынған) елдің азаматы болып табылса ұстап беруден бас тартылады. Бұл жағдайда Конвенцияның 72-бабына сәйкес Конвенцияға қатысушы елдер сұрау салған жақтың аумағында қылмыс жасаған өз азаматтарын қылмыстық қудалауды өз заңдарына сәйкес жүзеге асырады.

1994 жылғы 12 шілдеде Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі Қазақстан Республикасы мен Монғолия арасындағы қылмыстық жауаптылыққа тарту немесе үкімді орындауды іске асыру үшін қылмыс жасаған адамдарды ұстап беру туралы келісімді бекітті. Осы келісім бойынша егер келісуші екі жақтың да заңнамасында 2-бапта көрсетілгендей әрекет қылмыс деп табылса келісім бойынша адамды ұстап беру жүргізіледі.

Сұрау салынған жақтың келісуінсіз ұстап берілген адамды ұстап беруге негіз болғаннан басқа қылмысы үшін қылмыстық жауаптылыққа немесе жазаға тартуға болмайды. Ұстап беру мәселелерінің шешілу барысы жөніндегі жауап қылмыс жасаған адамды ұстап беру туралы өтінішті алған сәттен бастап 15 күннің ішінде берілуге тиіс. Ұстап беру жөніндегі өтініштің мазмұнында сұрау салушы мекеменің атауы жөніндегі мәліметтер, сұрау салушы келісуші жақтың әрекеттің қылмысқа жататындығын негіздейтін заңының мәтіні, қылмыскердің жеке басының мінездемесі, сондай-ақ келтірілген материалдық залалдың мөлшері қамтылуы қажет.

Айта кететін бір мәселе, Қазақстан Республикасында АҚШ, Ұлыбритания, Голландия, Германия және т.б. шетел мемлкетерінде секілді экстрадицияға қатысты арнайы заң жоқ, бірақ кейбір құқықтық актілерде жекеше түрде арнайы нормалар бар.

Қазақстан Республикасы әлі де дамушы мемлекет болып табылады. Тәуелсіз мемлекет ретінде өмір сүргенімізге жиырма бес жыл ғана болды. Әлі де дамуды қажет ететін көптеген салалар бар. Соның бірі экстрадиция институты. Ал біздің ойымызша дамушы мемлекет даму мақсатында әуелі бірінші ретте дамып кеткен мемлкеттердің тәжірибесін жетек түрде меңгеруі тиіс. Сондықтан да егер біз экстрадиция институтын дамытайын десек онда біз шетел мемлекеттерінің экстрадицияға қатысты заңнмаларын, экстрадициялау тәжірибесін, ірі әйгілі экстрадициялау процестерін зерттеп қарастыруды жөн көрдік. Мысал ретінде Джулиан Ассанжтың өзінің WikiLeaks сайтында АҚШтың мыңға жуық мемлкеттік құпияларын мақала ретінде жариялағанна кейін аталмыш мемлкет тарапынан қудалауға байлансты экстрадициялау процесі. Немесе Эдвард Сноуденнің, Роман Поланскидің, Ким Доткомның, Виктор Буттың, Чарльз Тейлордың, Украинанның бұрынғы саясаткері Арсений Яценюктің, өзіміздің мемлекетіміздің азаматтары Мұхтар Аблязовтың, Виктор Храпуновтың, Қытайдағы Нигерия азаматының кесірінен есріткімен ұсталынған Ақжарқын Тұрлыбайдың, АҚШтың Бостон қаласындағы болған террорлік актіден кейін сотталған Азамат Тажаяковпен Дияс Қадырбаветың және т.б. көптеген тұлғалардың экстрадиция процестерін зерттеу зерттеудің көптеген сұрақатарына жауап береді.

Қазіргі таңда халықаралық қатынастар мен ғылыми техникалық прогрестің даму жағдайында тұлға қылмысты бір мемлекеттің территориясында жасап, басқа мемлекет

территориясына қашуына қолжетімді болуына байланысты сол мемлекетте өзінің қылмыстық қызметін ары қарай жалғастыруына жол ашылады. Осыған байланысты экстрадиция институтының теориялық және практикалық сонымен қатар қылмыстық-процестік мәселелерін зерттеу қажет.

Қорытындылай келе экстрадция институтының қазіргі уақыттағы тенденциясын анықтау мақсатында еліміздің және Ресейлік сондай-ақ шетелдік доктриналдық қайнар көздері негізінде, сонымен қатар халықаралық сот органдарының тәжірибесі негізінде комплексті салыстырмалы зерттеу жүргізу қажеттілігі айқындалды. Зерттеуде Қазақстан Республикасының және бүкіл әлемде болып жатқан экономикалық, қоғамдық өзгерісі жағдайындағы экстрадиция институтының жаңаша аспектілері пайда болды. Дегенімен, экстрадиция өз кезегінде қылмыстық істер бойынша халықаралық құқықтық жәрдемнің бір түрі болып табылады және ол қылмыстылықпен күресудегі халықаралық ынтымақтастықтың маңызды бағыттарының бірі болып табылады. Және де елімізде экстрадиция туралды арнайы заңнаманың болмауы өзекті мәселелердің бірі болып табылады.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасының Қылмыстық Кодексі
2. Қазақстан Республикасының Қылмыстық Процестік Кодексі
3. expert.ru«За кордон выдачи нет» Митин Н.
4. Экстрадиция в международном уголовном праве: проблемы теории и практики – Сафаров Н.А –М., 2010
5. Политическое убежище и экстрадиция в международном праве – Тудорица В.К. – Бухарест, Румыния. 2012

УДК 343.375

УГОЛОВНО-ПРАВОВЫЕ И КРИМИНОЛОГИЧЕСКИЕ МЕРЫ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ ПРЕСТУПЛЕНИЯМ ПРОТИВ ОБЩЕСТВЕННОЙ И ГОСУДАРСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

Лунева Ксения Андреевна
Алтайский государственный университет,бакалавр, 1 курс
656049, г. Барнаул, пр. Ленина, 61
тел.: 913-269-06-01, E-mail: uxenic229@yandex.ru

Преступления против общественной и государственной безопасности занимают определенное место в структуре Уголовного Кодекса Российской Федерации (Далее-УК РФ) и открывая собой соответственно Раздел IX, который именуется «Преступления против общественной безопасности и общественного порядка», а также Раздел X «Преступления, против государственной власти» .

На мой взгляд, актуальность и необходимость данного направления в первую очередь подтверждается существующей обширной нормативно-правовой базой, которая направлена на борьбу с исследуемым явлением, включающей в себя огромное количество документов, при этом содержащих в себе принципиально отличающиеся подходы, что указывает на отсутствие у государственных деятелей и научного сообщества единого мнения о мерах противодействия преступлениям в указанной сфере.

Несмотря на то, что эти посягательства составляют незначительную часть в общей базе российского законодательства, представляя собой наиболее важные общественные отношения, опасность такого рода преступлений чрезвычайно высока. Она обусловлена тем, что данные преступления посягают на безопасные условия жизни и функционирования государства, объективно вредны для весьма широкого круга общественных отношений, а их последствия неотвратимо повлияют на общество.